

การพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์
The Development of the Android Application for Evaluating
Depressive Disorder on Android Operating System

แวอับดุลอาซิ อุมาฮาเลอี¹ โนซีลา สาลิม² ลูกมัน มะดีเอระ³ ฮาวานี ดอเลาะ⁴ นัสรี เปาเนะ⁵
Waeabdulasi Umohalee¹ Noseela Salim² Lukman Madeureh³
Hawanee Dor-lah⁴ Nasree Paenaeh⁵

¹⁻⁵ แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี จังหวัดปัตตานี 94000

Department of Business Computer, Pattani Industrial and Community Education College, Pattani 94000

Corresponding Author : E-mail : apphadee@gmail.com

Received: 25 July. 2022; Revised: 7 September. 2022; Accepted: 12 September. 2022;

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) พัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ และ 2) ศึกษาผลการใช้แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้สนใจทั่วไป หรือผู้ป่วยที่ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ และใช้กูเกิลเพลย์คอนโซล ในการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล โดยทีมผู้วิจัยได้ทำการเผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไป ได้ทำการดาวน์โหลดและติดตั้งเพื่อใช้งาน เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2564 ผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์

ผลวิจัย 1) การพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ประกอบด้วย เนื้อหาของแอปพลิเคชัน ได้แก่ โรคซึมเศร้าคืออะไร โรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร วิธีการป้องกัน แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า คะแนนผลการประเมินโรคซึมเศร้า และวิธีการรักษา และ 2) การใช้แอปพลิเคชัน พบว่า ยอดการดาวน์โหลดการติดตั้งจำนวน 10,000 ครั้งขึ้นไป มียอดการใช้งานจริงจำนวน 1,517 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประกอบด้วย ประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 99.47 ประเทศเกาหลีใต้ คิดเป็นร้อยละ 0.33 ประเทศญี่ปุ่น และประเทศกัมพูชา คิดเป็นร้อยละ 0.07 ตามลำดับ มีการให้คะแนนความชอบจำนวน 123 คน และการให้ความคิดเห็นต่อโปรแกรม 73 ครั้ง

คำสำคัญ : โรคซึมเศร้า แอปพลิเคชัน ประเมิน

Abstract

This objectives of this research were to : 1) develop the android application for diagnosing depressive disorder and 2) study the results of the android application for diagnosing depressive disorder. The target group was general interested people or patients who have downloaded a Depressive disorder App. The research tool for data collection was the Android Depressive disorder Assessment App and the Google Play Console. The research team has launch this application in general public for downloading and installing to use from December 16, 2018 to March 16, 2021 through Google play store.

The results showed that : 1) the android depressive disorder assessment application includes the content of the application such as the description of the depressive disorder, the symptoms, protection method, depressive disorder screening, depressive disorder assessment score, and treatment methods. 2) The results of using the application showed that the number of downloads and installations was 10,000 or more, the number of actual applications was 1,517 units divided into Thailand accounting for 99.47 percent, South Korea 0.33 percent, Japan and Cambodia 0.07 percent respectively with a preference score of 123 people and 73 reviews of the program.

Keywords : depressive disorder, application, diagnosis

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ท่ามกลางแรงกดดันทุกทิศทาง มีการแข่งขันทางด้านการ การศึกษาและการทำงาน ต่างคนต่างดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ชีวิตสามารถดำเนินไปได้ ความคาดหวังของตนเอง ที่สูงขึ้น เกี่ยวกับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่การงาน รวมถึง ความคาดหวังจากผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น แรงกดดันที่จะนำไปสู่ความเครียดและความวิตกกังวล การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ อีกทั้ง การเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทางสภาพแวดล้อมและสังคม จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพจิตตามมา นั่นคือ ภาวะซึมเศร้า อันหมายถึง ภาวะจิตใจที่แสดงออกถึงความผิดปกติของอารมณ์ เช่น อารมณ์เศร้า ไม่มีความสุข เบื่อหน่าย หดหู่ ท้อแท้ สิ้นหวัง เชื่องซึม นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร ขาดสมาธิ วิตกกังวล มองโลกในแง่ลบ เป็นปัญหาสุขภาพจิต ที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทั้งคนปกติ ผู้ป่วยทางกาย และผู้ป่วยทางจิตเวชอาจเกิดขึ้นได้ ตั้งแต่ภาวะซึมเศร้า ธรรมดา จนถึงภาวะซึมเศร้ารุนแรง หากไม่ได้รับการรักษาจะป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อคุณภาพชีวิต และอาจนำไปสู่ การฆ่าตัวตายในที่สุด

สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (2562) เผยสถิติที่น่าเศร้า “คนไทยฆ่าตัวตายปีละเกือบ 4 พันราย และผู้ฆ่าตัวตายส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง สาเหตุมีทั้งเกิดจากโรคซึมเศร้า ไบโพลาร์ เครียด มีปัญหาเศรษฐกิจ จิตแพทย์ห่วงคนกอบกู้วิธีฆ่าตัวตาย วอนสื่อเสนอภาพกว้างเน้นหาทางออกจากปัญหา และหากพบคนรอบข้าง มีปัญหาคิดฆ่าตัวตายควรช่วยเหลือปลอบโยนให้กำลังใจ” [1] ขณะที่สถิติฆ่าตัวตายในประเทศไทย ปี 2562 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ระบุอยู่ที่เฉลี่ย 14.4 คนต่อคนไทย 1 แสนคน โดยมากเป็นอันดับที่ 32

ของโลก ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในวัยเฉลี่ย 45 ปี โดยที่ประมาณร้อยละ 80 เป็นเพศชาย และหนึ่งในหลายปัจจัยการฆ่าตัวตาย คือ โรคซึมเศร้า ร้อยละ 7.8 นับเป็นสถิติที่น่าเศร้าและสะเทือนใจ ดังนั้น ทุกคนควรให้ความสำคัญต่อการเกิดภาวะซึมเศร้า โดยเฉพาะคนในครอบครัวและผู้ใกล้ชิด ควรคอยสังเกตอาการและพฤติกรรมต่าง ๆ หากพบว่ามีความผิดปกติจะสามารถเข้ารับการรักษาได้อย่างทันท่วงที หากไม่ได้รับการรักษา อาจส่งผลให้ระดับภาวะซึมเศร้าเพิ่มระดับเป็นภาวะซึมเศร้าอย่างรุนแรง จนในที่สุดผู้ป่วยจบชีวิตด้วยการฆ่าตัวตาย [2]

ปัจจุบันเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคงหนีไม่พ้นเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและการสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟนเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้และมีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก ซึ่งแอปพลิเคชันเป็นโปรแกรมที่ทำงานบนมือถือ ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน มีให้เลือกใช้และดาวน์โหลดอย่างมากมาย ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดและติดตั้งลงในเครื่องเพื่อการใช้งานครั้งต่อไป สามารถศึกษาเนื้อหาได้โดยไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ฉะนั้น การใช้สมาร์ตโฟนจึงเข้าถึงอย่างง่ายดาย และเข้าถึงกลุ่มคนทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะอยู่ในชนบทห่างไกลแค่ไหนก็ตาม ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ทางคณะผู้วิจัย จึงมีแนวคิดในการพัฒนา แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ที่สามารถสำรวจตรวจสอบอาการซึมเศร้า ด้วยตัวเองหรือคนรอบข้าง ว่าเข้าข่ายโรคซึมเศร้าหรือไม่ โดยตรวจจากข้อสำรวจง่าย ๆ 9 ข้อ ด้วยเกณฑ์ที่แพทย์ใช้ในการวินิจฉัยโรคซึมเศร้า [3] หากมีอาการ 5 ข้อขึ้นไป ต้องมีข้อ 1 และ/หรือข้อ 2 รวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ หากอาการ 5 ใน 9 ข้อดังกล่าว เป็นยาวนานติดต่อกันเกินกว่า 2 สัปดาห์ ก็เข้าข่ายเสี่ยงที่จะเป็นโรคซึมเศร้า แนะนำให้ควรปรึกษาจิตแพทย์ เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขหรือรักษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์
- 2.2 เพื่อศึกษาผลการใช้แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 การสร้างและพัฒนานวัตกรรม

3.1.1 การพัฒนาแอปพลิเคชัน ทีมผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแอปพลิเคชันในรูปแบบวัฏจักรชีวิตการพัฒนา ระบบ (System Development Life Cycle : SDLC)

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา ทีมผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ทีมผู้วิจัยได้วิเคราะห์โรคซึมเศร้าคืออะไร โรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร วิธีการป้องกัน แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า รวมถึงแนววิธีการรักษา และนำมากำหนดขอบเขตเนื้อหา เพื่อพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ การออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ออกแบบส่วนต่อประสานผู้ใช้ และออกแบบผังงาน (Flow Chart) การทำงานของระบบ โดยเน้นความง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ดังภาพที่ 1

บทความวิจัย

ก. แสดงหน้าจอหลักของแอปพลิเคชัน

ข. แสดงฟังก์ชันเป็นหมวดหมู่

ค. แสดงหน้าจอการคัดกรองโรคซึมเศร้า

ง. แสดงหน้าจอผลการประเมินโรคซึมเศร้า

จ. แสดงหน้าจอข้อคำถามเพื่อประเมินโรคซึมเศร้า

ฉ. แสดงหน้าจอผลการประเมินโรคซึมเศร้า

ช. แสดงหน้าจอการให้ความช่วยเหลือ

ภาพที่ 1 การออกแบบส่วนต่อประสานผู้ใช้

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา นำผลจากผู้เชี่ยวชาญมาเขียนโปรแกรมให้เป็นไปตามการออกแบบ ในขั้นตอนที่ 3
ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบ ทีมผู้วิจัยได้นำแอปพลิเคชัน ที่สร้างและพัฒนาเสร็จแล้ว มาทำการทดสอบการทำงานของแอปพลิเคชัน โดยทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบหาข้อบกพร่อง และนำไปปรับปรุงพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปประเมินผลขั้นต่อไป
ขั้นตอนที่ 6 การติดตั้ง นำแอปพลิเคชัน อัปโหลดเข้าสู่ระบบกูเกิลเพลย์สโตร์ (Google Play Store) เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การบำรุงรักษา ทำการตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้องระหว่างที่ได้ดำเนินการใช้งานแอปพลิเคชัน ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ให้มีความถูกต้องอยู่เสมอ

3.1.2 การทดลองใช้ ทีมผู้วิจัยนำแอปพลิเคชัน และเอกสารเก็บรวบรวมข้อมูลที่พัฒนาขึ้นทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้สนใจทั่วไป หรือผู้ป่วยที่ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้า

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยมีขอบเขตของเนื้อหา ดังนี้ โรคซึมเศร้าคืออะไร โรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร แนววิธีการป้องกัน แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า แนววิธีการรักษา ขอความช่วยเหลือ และติดต่อสอบถาม

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ กูเกิลเพลย์คอนโซล (Google Play Console) เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการดาวน์โหลดและการติดตั้งแอปพลิเคชันของนักพัฒนา

3.5 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ทีมผู้วิจัยได้ทำการเผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไปได้ทำการดาวน์โหลดและติดตั้งเพื่อใช้งาน เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2564 ผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์ และทีมผู้วิจัยใช้กูเกิลเพลย์คอนโซลในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

ทีมผู้วิจัยได้พัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยมีผลการพัฒนาดังนี้

4.1.1 หน้าจอแสดงแอปพลิเคชัน หน้าจอที่ใช้ในการแสดงแอปพลิเคชัน (Application) ที่ได้มาจากการติดตั้งลงบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ก็จะพบสัญลักษณ์ (Icon) ที่เป็นแอปพลิเคชันที่มีชื่อว่า ประเมินโรคซึมเศร้าที่ได้จากการติดตั้ง ดังภาพที่ 2

ประเมินโรคซึมเศร้า

BizComPtnicec การแพทย์

★★★★☆ 229

3+

แอปนี้พร้อมใช้งานบนอุปกรณ์ของคุณ

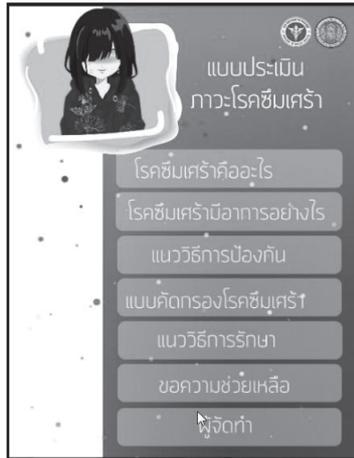
เพิ่มในรายการสิ่งที่อยากได้

ติดตั้ง

ภาพที่ 2 แสดง Icon ของแอปพลิเคชัน

บทความวิจัย

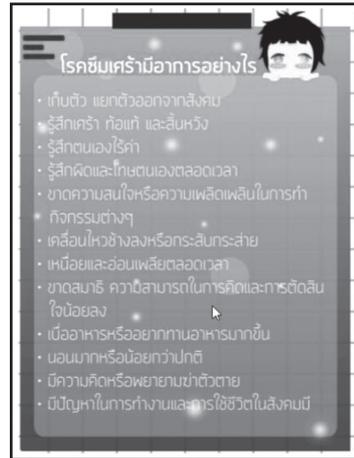
4.1.2 หน้าจอ Main Menu หลักของแอปพลิเคชัน ซึ่งจะมีเนื้อหา ประกอบด้วย โรคซึมเศร้าคืออะไร โรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร แนววิธีการป้องกัน แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า แนววิธีการรักษา ขอความช่วยเหลือ และติดต่อสอบถาม ดังภาพที่ 3 และภาพที่ 4

ก. แสดงหน้าจอ Main Menu หลักของแอปพลิเคชัน

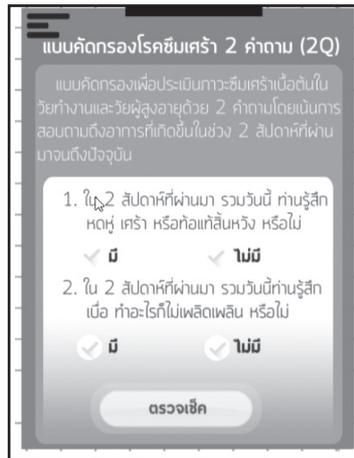
ข. แสดงหน้าจอส่วนเนื้อหาของโรคซึมเศร้าคืออะไร

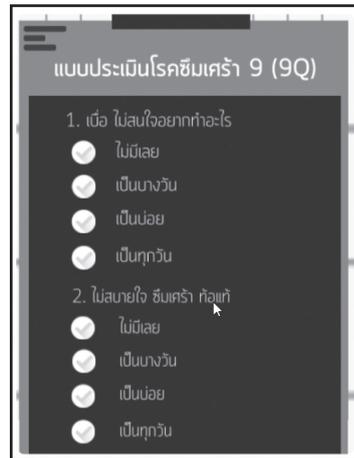
ค. แสดงหน้าจอส่วนเนื้อหาของโรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร

ง. แสดงหน้าจอส่วนเนื้อหาของวิธีการป้องกัน

จ. แสดงหน้าจอส่วนของแบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 2Q

ฉ. แสดงหน้าจอส่วนของแบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 9Q

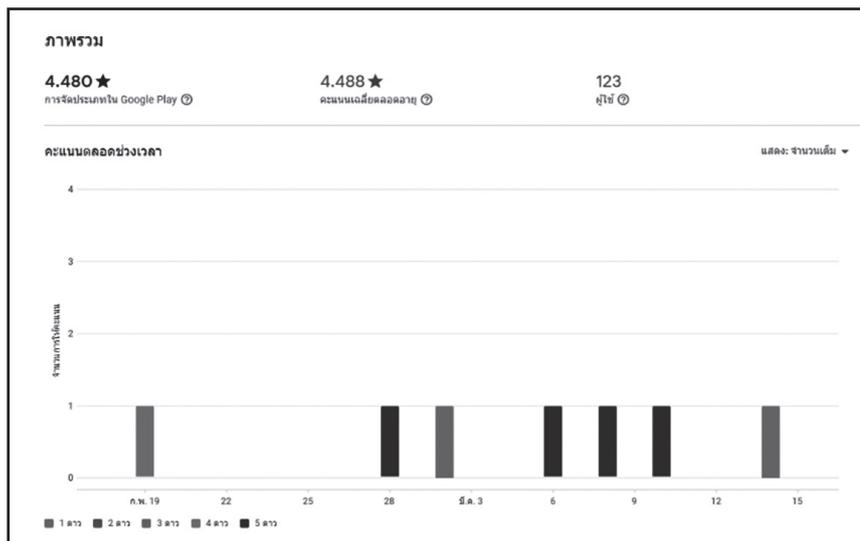
ภาพที่ 3 จอภาพรายละเอียดของแอปพลิเคชัน

บทความวิจัย

ข้อมูลเพิ่มเติม		
อัปเดตเมื่อ	ขนาด	การติดตั้ง
16 ธันวาคม ค.ศ. 2018	5.8M	10,000+

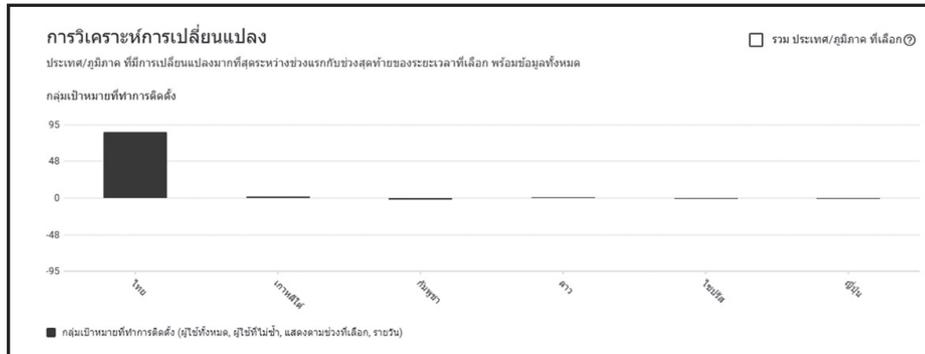
ภาพที่ 5 แสดงยอดการดาวน์โหลดและการติดตั้ง

4.2.2 การให้คะแนนแอปพลิเคชัน จากการอ้างอิงข้อมูลคะแนนดาวน์โหลดซึ่งบ่งบอกถึงคะแนนความชอบ จากขอบเขตของการประเมินงานวิจัยที่ต้องการคะแนน จากวันที่เริ่มให้มีการดาวน์โหลดอย่างเป็นทางการผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์ ผู้พัฒนาโปรแกรมมีผลการดำเนินงาน ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ถึง วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2564 โดยผลของความชอบแอปพลิเคชันที่มีผู้ใช้โหวตให้แอปพลิเคชันที่พัฒนาผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์ พบว่า มีการให้คะแนนความชอบ จำนวน 123 คน และมีการให้ความคิดเห็นต่อโปรแกรม 73 ครั้ง โดยความคิดเห็นต่อแอปพลิเคชันเป็นไปในทิศทางที่ดีโดยช่วงเวลาที่มีการให้คะแนนความชอบและให้ความคิดเห็นต่อโปรแกรมเป็นช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ถึง วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2564 ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 การให้คะแนนต่อแอปพลิเคชัน

4.2.3 ผู้สนใจที่ทำการติดตั้งแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้า จำแนกตามประเทศ พบว่า ทุกประเทศทำการติดตั้งทั้งหมด 1,517 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประกอบด้วย ประเทศไทยมีจำนวนการติดตั้ง 1,509 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 99.47 ประเทศเกาหลีใต้มีจำนวนการติดตั้ง 5 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.33 ประเทศญี่ปุ่น และประเทศกัมพูชา มีจำนวนการติดตั้ง 1 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.07 ตามลำดับ จากผู้ใช้ที่ไม่ซ้ำกัน ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 แสดงกลุ่มเป้าหมายที่ทำการติดตั้งแอปพลิเคชัน จำแนกตามประเทศ

สำหรับความคิดเห็นของผู้ใช้งาน ที่มีต่อแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ดังนี้

- “แอปดีมากค่ะ เราพยายามไม่คิดเลยว่าเราเป็นโรคซึมเศร้า ไม่คิดว่าจะป็นรุนแรง (19 ขึ้นไป = ขึ้นรุนแรง ซึ่งเราได้ 19) ทดสอบไปร้องไห้ไป ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มึนเลย อาจจะเป็นเพราะไม่มีใครรบกวน”
- “แอปดีค่ะ ทำให้รู้ว่าเรากำลังเป็นคนแบบไหนนำเลยคะ แต่ถ้าให้พูดถึงเรา เราเป็นขึ้นรุนแรง”
- “ดีนะทำให้ตัวเองรู้ (อาการเป็นโรคซึมเศร้า)”
- “ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคซึมเศร้าดีมากเลย”
- “คือแอปนี้ดีนะครบแต่สิ่งหนึ่งที่ผมขอครบคือมันบอกกว่า 19 คะแนนขึ้นไป จะเป็นขึ้นรุนแรง แล้วผมก็ได้ 25 คะแนน”

5. อภิปรายผลการวิจัย

แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 การพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ จะมีเนื้อหาประกอบด้วย 1) เนื้อหาของโรคซึมเศร้าคืออะไร 2) เนื้อหาของโรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร 3) เนื้อหาของวิธีการป้องกัน 4) แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 5) คะแนนผลการประเมินโรคซึมเศร้า 6) เนื้อหาของวิธีการรักษา 7) การติดต่อสอบถาม และ 8) ทีมผู้วิจัย แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ เป็นแอปพลิเคชัน ที่สามารถสำรวจตรวจสอบอาการซึมเศร้าด้วยตัวเองหรือคนรอบข้างว่า เข้าข่ายโรคซึมเศร้าหรือไม่ และมีเนื้อหาเข้าใจง่าย

5.2 ผลการใช้แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ พบว่า ยอดการดาวน์โหลด การติดตั้งจำนวน 10,000 ครั้งขึ้นไป การใช้งานจำนวน 1,517 เครื่อง ผลของความชอบแอปพลิเคชันที่มีผู้ใช้โหวต ให้แอปพลิเคชัน มีการให้คะแนนความชอบเป็นจำนวน 123 คน และมีการให้ความคิดเห็นต่อโปรแกรม 73 ครั้ง ผลการติดตั้งล่าสุด มีจำนวนทั้งหมด 1,517 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประกอบด้วย ประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 99.47 ประเทศเกาหลีใต้ คิดเป็นร้อยละ 0.33 ประเทศญี่ปุ่นและประเทศกัมพูชา คิดเป็นร้อยละ 0.07 ตามลำดับ ในจำนวนยอดการติดตั้งจากต่างประเทศนั้น คาดว่า อาจจะเป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชฎาพร ปุกแก้ว และคณะ [4] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือ สำหรับระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ เพื่อจัดการเงินของฉันทที่ผลการวิจัยพบว่า แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น มีผู้ดาวน์โหลด ไปใช้จำนวนไม่น้อยกว่า 500 ครั้ง และผลตอบกลับด้านความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่ร่วมทดสอบ แอปพลิเคชัน อยู่ในระดับไม่น้อยกว่า 3 ดาว ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

6.1 ผลการพัฒนาแอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ประกอบด้วย เมนูหลักของแอปพลิเคชัน ได้แก่ 1) เนื้อหาของโรคซึมเศร้าคืออะไร 2) เนื้อหาของโรคซึมเศร้ามีอาการอย่างไร 3) เนื้อหาของวิธีการป้องกัน 4) แบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 5) คะแนนผลการประเมินโรคซึมเศร้า 6) เนื้อหาของวิธีการรักษา 7) การติดต่อสอบถาม และ 8) ทีมผู้วิจัย เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถสำรวจตรวจสอบอาการซึมเศร้าด้วยตัวเองหรือคนรอบข้างว่าเข้าข่ายโรคซึมเศร้าหรือไม่ โดยตรวจจากข้อสำรวจง่าย ๆ 9 ข้อ ด้วยเกณฑ์ที่แพทย์ใช้ในการวินิจฉัยโรคซึมเศร้า หากมีอาการ 5 ข้อขึ้นไป ต้องมีข้อ 1 และ/หรือข้อ 2 รวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ หากอาการ 5 ใน 9 ข้อดังกล่าว เป็นยาวนานติดต่อกันเกินกว่า 2 สัปดาห์ ก็เข้าข่ายเสี่ยงที่จะเป็นโรคซึมเศร้า แนะนำให้ควรปรึกษาจิตแพทย์เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขหรือรักษาต่อไป

6.2 ผลการใช้แอปพลิเคชันประเมินโรคซึมเศร้าบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ พบว่า ยอดการดาวน์โหลดการติดตั้งจำนวน 10,000 ครั้งขึ้นไป ผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์ของผู้พัฒนาแอปพลิเคชัน และการใช้งานในปัจจุบันมีจำนวน 1,517 เครื่อง โดยยอดดาวน์โหลดและติดตั้งนี้ เป็นยอดที่เกิดจากการดาวน์โหลดและติดตั้งจากผู้ที่ไม่ซ้ำกัน

ผลของความชอบแอปพลิเคชันที่มีผู้ใช้โหวตให้แอปพลิเคชันที่พัฒนาผ่านกูเกิลเพลย์สโตร์ มีการให้คะแนนความชอบเป็นจำนวน 123 คน และมีการให้ความคิดเห็นต่อโปรแกรม 73 ครั้ง

ผลการติดตั้งล่าสุด มีจำนวนทั้งหมด 1,517 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประกอบด้วย ประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 99.47 ประเทศเกาหลีใต้ คิดเป็นร้อยละ 0.33 ประเทศญี่ปุ่น และประเทศกัมพูชา คิดเป็นร้อยละ 0.07 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

- 1) การพัฒนาแอปพลิเคชันให้สามารถรองรับโทรศัพท์ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ได้ทุกเวอร์ชัน
- 2) การพัฒนาแอปพลิเคชันให้สามารถดาวน์โหลดได้บนระบบ iOS เพื่อความสะดวกต่อการใช้งานสำหรับผู้ที่ใช้งานมือถือค่ายแอปเปิล (Apple)

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). *เผยสถิติฆ่าตัวตาย เดือนละ 340 ราย จากปัญหาซึมเศร้า*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2564, จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/47606>.
- [2] กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2562). *“ซึมเศร้า” ฆ่าตัวตาย ระวัง! สูงวัยอัตราเสี่ยงสูงสุด*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2564, จาก <https://siamrath.co.th/n/105363>.
- [3] กรมสุขภาพจิต. (2559). *แบบทดสอบด้านสุขภาพจิต*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2561 จาก <https://www.dmh.go.th/Contact/>.
- [4] ชัชฎาพร ปุกแก้ว, สุพงศ์ แดงสุริยศรีม เทวา พรหมนุชานนท์ และณพัชรา โฉมศรี. (2560). *การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือสำหรับระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เพื่อจัดการเงินของฉัน*, การประชุมวิชาการ ระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 11. (น. 6), มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สืบค้นจาก <https://th.search.yahoo.com/search?fr=mcafee.pdf>.